

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยเด็กเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต เป็นวัยสำคัญที่เราจะต้องพัฒนาความเจริญของงานในด้านต่าง ๆ ให้กับเด็ก นอกจากจะมุ่งพัฒนาความเจริญเติบโตทางร่างกาย สุขภาพดี แข็งแรง การพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่เราจะมองข้ามไปไม่ได้ ปัจจัยที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ก็คือ หนังสือ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2527)

หนังสือเป็นสื่อช่วยพัฒนาเด็ก ทำให้ความคิดของเด็กกว้างขวาง ฉลาดรอบรู้ เสริมสร้างจินตนาการ ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เสริมสร้างความเข้าใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่นรวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง สามารถช่วยในการปรับตัวให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพ ความรู้ ความสามารถทางสติปัญญาให้กับเด็ก แล้วยังทำให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (ประเทิน มหาจันทร์, 2523) นอกจากนี้หนังสือยังตอบสนองความต้องการพื้นฐานในวัยเด็ก 7 ประการด้วยกันคือ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความรัก ความเป็นเจ้าของในสิ่งต่าง ๆ ความสำเร็จ ความเปลี่ยนแปลง ความอยากรู้อยากเห็น และความต้องการความสวยงาม (May Hill Arbuthnot, 1977) ดังนั้น หนังสือจึงมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อเด็กมาก เพราะเป็นการให้อาหารสมองกับเด็กที่กำลังเจริญเติบโต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กอนุบาล (3-6 ขวบ) เป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับเมื่ออยู่ในวัยเด็กนั้นจะประทับใจอยู่ในความทรงจำ และจะติดตัวไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ วัยเด็กจึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะเตรียมความพร้อมในด้าน

การอ่าน ปลุกพลังนิสัยรักการอ่านและจงใจให้เห็นความสำคัญของหนังสือ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กทุกคนที่จะหาทำให้เด็กเกิดความรักบ้าง มีความรู้สึกที่ดีต่อหนังสือ รักหนังสือ และรักการอ่านตลอดไป (นิศา ชูโต 2526) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ที่ว่า "หนังสือเป็นอุปกรณ์ที่มีคุณค่าแก่มนุษย์เป็นอันมาก การเสริมสร้างให้เด็กรักการอ่านและรักคุณค่าของหนังสือนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ควรกระทำ ด้วยเป็นเสมือนการแผ้วทางชีวิตของเขาให้เดินไปสู่อนาคตอันแจ่มใส" (กรมวิชาการ, 2534)

หนังสือในปัจจุบันมีมากมายหลายประเภท เช่น หนังสือภาพ หนังสือบทกลอน นิทาน สารานุกรม นวนิยาย สารคดี นิตยสาร การ์ตูน หนังสือแต่ละประเภทจะมีคุณค่าและจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน เช่น หนังสือภาพ เป็นหนังสือที่เด็กสามารถเข้าใจเรื่องได้เองจากภาพ เนื้อหาสาระจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว ชีวิตประจำวัน สัตว์เลี้ยง หนังสือนิทานเป็นหนังสือที่มีเรื่องเล่า สืบทอดกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งแวดล้อม ให้เด็กได้เรียนรู้ถึงนิสัยใจคอของตัวละคร ทำให้เห็นถึงการพยาย การต่อสู้ ตลอดจนการแก้ปัญหา ส่วนสารานุกรมจะเป็นหนังสือที่ให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ อย่างละเอียด ฯลฯ (ผาสุก มุทธเมธา, 2530) จะเห็นได้ว่าหนังสือทุกประเภทให้ประโยชน์และคุณค่าอย่างมาก เราจึงควรให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับหนังสือเหล่านี้ โดยนำหนังสือมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อเสริมประสบการณ์ในกลุ่มทักษะต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย คณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และนอกจากนี้ครูยังสามารถนำหนังสือมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเล่า นิทาน การขีดหุ่น จัดงานสัปดาห์หนังสือ เป็นต้น กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งจงใจส่งเสริมการอ่านหนังสือทั้งสิ้น ซึ่ง สุนีย์ ทองศิริปรชภา (2535) และสุพร วงศ์สุนทรเลิศ, (2528) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมต่าง ๆ จะหาให้เด็ก ๆ เกิดความสนุกสนานและอยากอ่านหนังสือด้วยความเต็มใจ และการให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ จะช่วยให้เด็กค่อย ๆ เข้าใจในเรื่องหนังสือ เช่น เข้าใจในเรื่องของวิธีการใช้หนังสือ การเปิดหนังสือ และวิธีการอ่านหนังสือ จะหาให้เด็กคุ้นเคยกับหนังสือ เห็นความสำคัญของหนังสือ เริ่มเรียนรู้จุดมุ่งหมายของการใช้หนังสือ ซึ่งส่งผลให้เด็กมีความสนใจและรักที่จะอ่านมากขึ้น ถึงแม้ว่าเด็กบางคนยังไม่ออก แต่การดูเพียง

รูปภาพเป็นสิ่งที่เด็กพอใจ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปรียา โคจรวาสดี (2522) ซึ่งศึกษาพบว่า ภาพยังมีความสำคัญอย่างมากสำหรับหนังสือสำหรับเด็ก ตัวอักษรมีคุณค่าไม่มากไปกว่าภาพในสายตาของเด็ก ภาพที่ทั้งภาษา ประสบการณ์ ความเข้าใจ ที่ท้าทายให้เด็กอ่านเรื่องราว ภาพช่วยให้เด็กได้รู้ เรื่องราวของตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ในแต่ละหน้าอย่างแจ่มชัด

การที่จะให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านและเห็นความสำคัญของหนังสือนั้น มีคุณค่าอย่างมาก ครูหรือผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กทุกคนควรปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้า เอกสาร หนังสือ ข้อมูลต่าง ๆ ตั้งแต่ช่วยเด็ก โดยวิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เข้าใจให้เด็กเกิดความอยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่มีคุณภาพหรือที่ผู้จัดกิจกรรมเห็นว่าควรอ่าน ซึ่งให้เห็นว่าการอ่านนั้นเป็นสิ่งจำเป็น มีความสำคัญ และมีประโยชน์
2. รู้ใจให้เด็กเกิดความพยายามที่จะอ่าน เพื่อที่จะได้รู้เรื่องราวอันน่ารู้ น่าสนุก ที่มีอยู่ในหนังสือ
3. กระตุ้นแนะนำให้เด็กอยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือ ซึ่งในระยะแรก ๆ จะต้องหาหนังสือที่เด็กสนใจมาเสนอเพื่อก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน มีความอยากรู้ อยากค้นคว้า ตามมา
4. สร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมการอ่านขึ้นในโรงเรียน โดยการทำให้เด็กมีโอกาสนับจับหนังสือ ได้เห็นการอ่านหนังสือของผู้ใหญ่ จะทำให้เด็กมีประสบการณ์การอ่าน รู้จักหนังสือ เช่น การจัดมุมหนังสือภายในห้องเรียนหรือห้องสมุด ที่มีบรรยากาศเชิญชวนให้เด็ก ๆ เข้าไปอ่านหนังสือ มีวัสดุการอ่านที่น่าสนใจและครูควรหาโอกาสนั่งอ่านหนังสือกับเด็ก ๆ หรืออ่านหนังสือให้เด็กฟัง (บุษบง อ้นติวงศ์, 2535)

การกระทำดังกล่าวจะทำให้เด็กสนใจการอ่านและรักหนังสือมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซอลลาร์ส (Sollars, 1990) ที่ได้ศึกษาสภาพการจูงใจให้เด็กรักการอ่านในระดับอนุบาล พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีและการที่ผู้ใหญ่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กในทางที่ดี จะส่งต่อการรักการอ่านมากที่สุด

จากความสำคัญของหนังสือและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กับเด็กนั้น เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการใช้น้ำส้วมให้เกิดขึ้นกับเด็ก เด็กจะเห็นคุณค่าของหนังสือว่าเป็นสิ่งที่นำไปสู่ชุมชนแห่งความรู้ และคิดว่าหนังสือเป็นสิ่งที่มีความหมาย เป็นกิจกรรมที่นำชื่นชม หรือนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ควรเริ่มปลูกฝังกันตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งจะได้ผลมากกว่ารอจนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของผู้ใกล้ชิดกับเด็กทุกคนโดยเฉพาะครูอนุบาลที่จะต้องจริงจัง ใ้เราใจให้เด็กมีความสนใจ และเห็นความสำคัญของหนังสือดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน โรงเรียนจำนวนมากยังละเลยเกี่ยวกับการจริงจัง ใ้แนะให้เด็กเห็นความสำคัญของหนังสือ และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านยังมีน้อย ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นให้เด็กอ่านออก เขียนได้เลย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งการกระทำเช่นนี้จะทำให้เด็กรู้สึกท้อถอย รู้สึกเหน็ดเหนื่อยและเบื่อหน่าย เนื่องจากเด็กยังไม่มีความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และทำให้เด็กไม่ชอบหนังสือไปจนถึงที่สุดถึงแม้จะเป็นที่ทราบโดยทั่วไปว่า โรงเรียนมักจะให้ความสำคัญแก่การฝึกอ่านอย่างเป็นทางการสูง แต่ยังไม่มียังข้อมูลจากการวิจัยอย่างเป็นระบบที่ชี้รายละเอียดเกี่ยวกับการใช้น้ำส้วมของครู ลักษณะหนังสือที่จัดให้กับเด็กอนุบาล และแนวทางในการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงสภาพและปัญหาของครูที่สอนชั้นอนุบาลในการใช้น้ำส้วมประกอบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาลในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพราะกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับชั้นอนุบาลเป็นจำนวนมาก และแต่ละหน่วยงานได้มีนโยบายในการจัดการศึกษาระดับชั้นอนุบาลที่แตกต่างกันไป ซึ่งน่าจะทำให้การใช้น้ำส้วมสำหรับเด็กแตกต่างกันไปด้วย และจากการศึกษางานวิจัยของ สาลี เหมือนมงคลกุล (2534) พบว่า กิจกรรมหลักในโรงเรียนที่จัดการสอนในระดับอนุบาล ส่วนใหญ่เป็นการเรียนหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น เพื่อเป็นการเตรียมเด็กสอบแข่งขันเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และตอบสนองความต้องการของพ่อแม่ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการใช้น้ำส้วมของครูในแต่ละหน่วยงาน และสภาพการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้น้ำส้วมของครู เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้น้ำส้วม ซึ่งจะ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล และเป็นแนวทางที่ส่งเสริมการใช้น้ำส้วมประกอบการจัดประสบการณ์ เพื่อ

ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อเตรียมความพร้อมในการอ่านให้แก่เด็กอนุบาลอย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของครูที่สอนชั้นอนุบาลในการใช้หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาลในโรงเรียน เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการใช้หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์ประจำวัน ด้านการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อกระตุ้นความสนใจในการใช้หนังสือ และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูที่สอนชั้นอนุบาลโรงเรียน เขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมการศาสนา กรมการฝึกหัดครู สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และหน่วยงานในทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2537
2. ตัวแปรที่จะศึกษาคือ สภาพและปัญหาในการใช้หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอนุบาลในด้าน
 - 2.1 การใช้หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์ประจำวัน
 - 2.2 การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อกระตุ้นความสนใจในการใช้หนังสือ
 - 2.3 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการใช้หนังสือ หมายถึง การใช้หนังสือของครูอนุบาลในโรงเรียน เขตกรุงเทพมหานคร
มหานครที่ได้ปฏิบัติกันอยู่ตามสภาพความเป็นจริง

ปัญหาการใช้หนังสือ หมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดความขัดข้องสงสัย ซึ่งทำให้ครูอนุบาลใน
โรงเรียน เขตกรุงเทพมหานคร ไม่สามารถใช้หนังสือได้ผลตามจุดมุ่งหมาย

หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทุกชนิด เช่น ตำรา
นิตยสาร นิทาน หนังสือพิมพ์ ทั้งที่เป็นฉบับสมบูรณ์และที่นำมาใช้เพียงบางส่วนที่นำมาใช้ประกอบการ
จัดประสบการณ์เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้

การใช้หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์ประจำวัน หมายถึง การนำหนังสือมาใช้
เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนประจำวันในหลักสูตร (แนวการจัดประสบการณ์) เพื่อเสริม
ประสบการณ์ด้านการเรียนรู้และด้านทักษะต่าง ๆ ให้แก่เด็กอนุบาล

การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อกระตุ้นความสนใจในการใช้หนังสือ หมายถึง การจัด
กิจกรรมพิเศษเนื่องในโอกาส หรือวาระต่าง ๆ หรือเพื่อตอบสนองนโยบายและจุดมุ่งหมายเฉพาะ
ของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการอ่านและการใช้หนังสือ เพื่อเป็นการเสริมหลักสูตร เช่น จัดสัปดาห์
หนังสือ โครงการรื้อการอ่าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกวัน อาจจัด
สัปดาห์ละครั้ง หรือเดือนละครั้ง หรือจัดภาคเรียนละ 2 ครั้ง แล้วแต่ทางโรงเรียนจะกำหนด

การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง การจัดสถานที่ที่ใดที่หนึ่งที่สามารถจูงใจ
ให้เด็กเข้าไปใช้หนังสือได้อย่างอิสระ เช่น การจัดมุมหนังสือในห้องเรียนหรือห้องสมุด

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนในระดับชั้นอนุบาลในโรงเรียน เขตกรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ในสังกัดต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537

เด็กอนุบาล หมายถึง เด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล ซึ่งมีอายุ

3 - 6 ปี ในปีการศึกษา 2537

โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับชั้น
อนุบาลที่อยู่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสังกัดหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมการศาสนา กรมการฝึกหัดครู
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และหน่วยงานในทบวงมหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาดำรง เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หนังสือ
ประกอบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กระดับชั้นอนุบาล การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านและ
การใช้หนังสือ เพื่อนำมากำหนดขอบเขตและรายละเอียด ในการศึกษาสภาพและปัญหาของครูที่
สอนชั้นอนุบาลในการใช้หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาล เพื่อสร้างแบบ
สอบถาม แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์
2. กำหนดประชากรและตัวอย่างประชากรที่ต้องการโดย
 - 2.1 สํารวจจํานวนโรงเรียนทั้งหมดในทุกสังกัดในกรุงเทพมหานคร ได้จํานวน
โรงเรียนทั้งหมด 1,241 โรงเรียน ซึ่งอยู่ภายใต้ 6 สังกัดคือ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมการศาสนา กรมการฝึกหัดครู
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และหน่วยงานในทบวงมหาวิทยาลัย
 - 2.2 สํารวจจํานวนโรงเรียนในแต่ละสังกัด เพื่อกําหนดจํานวนโรงเรียนที่
จะเป็นตัวแทนของสังกัด โดยสุ่มโรงเรียนแต่ละสังกัดมาร้อยละ 25 ยกเว้นสังกัดใดที่มีจํานวน
โรงเรียนไม่เกิน 10 โรงเรียน ใช้เป็นสถานที่ในการเก็บข้อมูลทั้งหมด คิดเป็นโรงเรียนที่สุ่มได้
313 โรงเรียน
 - 2.3 กำหนดตัวอย่างประชากรสำหรับการตอบแบบสอบถามโดยเลือกครูอนุบาล
โรงเรียนละ 1 คน ด้วยวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยให้ผู้บริหารเป็นผู้เลือก
เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะตอบสำหรับงานวิจัยฉบับนี้ ได้ตัวอย่างประชากรที่เป็นครู
ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 313 คน
 - 2.4 กำหนดตัวอย่างประชากรสำหรับการสังเกตและสัมภาษณ์จากโรงเรียน
1,241 โรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายดังนี้

2.4.1 สุ่มโรงเรียนแยกตามสังกัด และเพื่อให้ได้สัดส่วนของจำนวน
โรงเรียนแต่ละสังกัดจึงใช้เกณฑ์ดังนี้

- ก. สังกัดที่มีโรงเรียนจัดการศึกษาระดับอนุบาล จำนวน
1-50 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างมา 1 โรงเรียน
- ข. สังกัดที่มีโรงเรียนจัดการศึกษาระดับอนุบาลจำนวน
51-100 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างมา 2 โรงเรียน
- ค. สังกัดที่มีโรงเรียนจัดการศึกษาระดับอนุบาลจำนวน
100 โรงเรียนขึ้นไป ทหารด้วย 50 โดยเศษที่เหลือปัดเป็น 1 โรงเรียน
รวมโรงเรียนที่สุ่มได้ จำนวนทั้งสิ้น 28 โรงเรียน

2.4.2 เลือกครูที่สอนชั้นอนุบาลในโรงเรียนที่สุ่มได้ โรงเรียนละ 1 คน
ด้วยวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยให้ผู้บริหารเป็นผู้เลือก ได้ตัวอย่าง
ประชากรที่ผู้วิจัยสังเกตและสัมภาษณ์ ทั้งหมด 28 คน

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวม 4 ฉบับ คือ แบบสอบถามครูอนุบาล 1 ฉบับ
แบบสังเกตการใช้หนังสือของครูอนุบาล 1 ฉบับ แบบสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 1 ฉบับ
แบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล 1 ฉบับ ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูที่
สอนชั้นอนุบาลทุกสังกัด จำนวน 313 คน โดยการส่งรับคืนด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ และนำแบบ
สังเกตและแบบสัมภาษณ์ ไปใช้กับตัวอย่างประชากร จำนวน 28 คน โดยผู้วิจัยสังเกต สัมภาษณ์ และ
จัดบันทึกด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมตามสภาพที่เป็นจริง

5. วิเคราะห์และเสนอข้อมูลในงานวิจัย โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่ม
ตัวอย่างไปคำนวณค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าร้อยละเป็นรายข้อในส่วนที่เป็นข้อมูล
เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ ข้อมูลที่เกี่ยวกับการใช้หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์ประจำวัน
และการจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อกระตุ้นความสนใจในการใช้หนังสือวิเคราะห์โดยการนำคะแนน
แต่ละข้อคำถามมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบ
ตารางประกอบความเรียง ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์มา วิเคราะห์โดยการสรุป
เนื้อหา และจัดหมวดหมู่ โดยการนำข้อมูลที่ได้อาจจัดอันดับความถี่และนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับชั้นอนุบาล ได้ทราบเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการใช้หนังสือประกอบการจัดประสบการณ์ประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงในการใช้หนังสือ เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ แก่เด็กอนุบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูอนุบาลในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านและใช้หนังสือต่อไป